

Nr 214.

Av herr Nilsson i Bästekille m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Föreningen för växtförädling av fruktträd.

Den verksamhet, som alltsedan år 1932 bedrivs av Föreningen för växtförädling av fruktträd vid institutionen Balsgård nära Kristianstad, är av synnerligen landsgagnande och produktiv betydelse. Den svenska fruktodlingen är f. n. till väsentlig del hänvisad att använda utländska sorter, vilka förete många brister under de speciella klimat- och odlingsförhållanden, som råda i vårt land. Hos åkerbruksväxterna har det utländska sortmaterialet på så gott som alla punkter visat sig underlägset de nya sorter, som framställts vid svenska växtförädlingsanstalter. Det finnes alla skäl att antaga, att en motsvarande utveckling kan förväntas hos fruktträden, om blott växtförädlingsverksamheten kan bedrivas med all energi. Under de år institutionen Balsgård hittills verkat, har ett mycket lovande arbete igångsatts. Värdefulla plantor av bl. a. äpple ha redan påträffats och utvalts för närmare prövning och eventuell förökning, och nya sådana framkomma med varje år.

Från och med år 1945 har föreningen åtnjutit statsanslag. De belopp, som sålunda utgått under olika verksamhetsår, ha varit: 1945 — 12 000:—, 1946 — 12 000:—, 1947 — 25 000:—, 1948 — 25 000:—, 1949 — 25 000:— kronor. De av föreningen ansökta summorna under samma år ha varit 1945 — 12 000:—, 1946 — 12 000:—, 1947 — 35 000:—, 1948 — 50 000:—, 1949 — 60 000:— kronor. Endast tack vare det förhållandet att ett reservanslag å kronor 50 000:— år 1947 beviljades av Kristianstads läns hushållningssällskap har verksamheten kunnat drivas något så när i den planerade omfattningen.

Då materialet emellertid efter hand växt ut i den för rationellt urvalsarbete erforderliga omfattningen, samt vidare fr. o. m. våren 1949 en modern och synnerligen ändamålsenligt utrustad institutionsbyggnad står till föreningens förfogande, har i anslagsansökan för verksamhetsåret 1950 ett belopp av kronor 75 000:— i form av statsanslag beräknats erforderligt. Då föreningens ovan omnämnda reservfond nu måst så gott som helt förbrukas samt vidare utsikter ej torde föreligga att på andra sätt åstadkomma någon mera betydande ökning av intäkterna, synes det oss i högsta grad nödvändigt och riktigt, att det begärda anslaget kronor 75 000:— beviljas av statsmedel.

Föreningens verksamhetsområde omfattar hela landet. Särskild uppmärksamhet ägnas vinterhärdigheten hos det nya sortmaterialet, och institutionen har till sitt förfogande ett mycket förnämligt köldlaboratorium,

där erforderliga prov kunna utföras. Föreningen står vidare i intim kontakt med statens trädgårdsförsök för sortmaterialets prövning på olika försöksstationer.

Den lilla tjänstemannastab (föreståndare, två assistenter, trädgårdsmästare och en kontorist), som f. n. arbetar vid institutionen, synes vara så hårt engagerad i de löpande växtförädlingsarbetena, att kemisk analys av frukter (halt av fruktsyra, socker, vitaminer etc.) ej alls och cytologiska undersökningar (bestämning av kromosomtal och andra cellkärneanalyser) endast i otillräcklig omfattning medhunnits. Önskemålet om anställande av en laboratorieassistent och ett extra skrivbiträde synes därför böra tillgodoses. Likaledes synes det vara i hög grad motiverat, att vissa lönetilllägg lämnas, så att personalen i detta hänseende kommer i paritet med andra motsvarande institutioners. Tillhoppa belöpa sig ökningarna på lönekontot till i runt tal kronor 15 000:—, medan övriga kronor 60 000:— av det ansökta statsanslaget avses för drivandet av växtförädlingsverksamheten i ungefär samma omfattning som de närmast föregående åren.

Då växtförädlingsverksamheten med fruktträd, liksom med åkerbruksväxterna, är att betrakta som en allmän och statlig angelägenhet, anse vi det riktigt, att Kungl. Maj:t beredes möjlighet att tillsätta en eller flera ledamöter i föreningens styrelse, samt att personalen får anslutas till det statliga pensionssystemet.

Med hänvisning till det ovan anförda hemställa vi, att riksdagen måtte besluta,

att anslaget till Föreningen för växtförädling av fruktträd måtte under nionde huvudtiteln upptagas med ett till kronor 75 000:— förhöjt belopp.

Stockholm den 25 januari 1950.

		<i>Jöns Nilsson</i> i Bästekille.
<i>Edvard Mårtensson</i> i Smedstorp.	<i>Nils Persson</i> i Svensköp.	<i>Per Svensson</i> i Stenkyrka.
<i>Stig F. Hansson</i> i Önnarp.	<i>Gösta Netzen.</i>	<i>Ernst V. Staxäng.</i>
<i>Filip Kristensson</i> i Osby.	<i>Harald Johnsson,</i> Skoglösa,	<i>Eric Nilsson,</i> Svalöv.
<i>Märta Boman.</i>	<i>L. A. Björklund.</i>	<i>C. Oscar Nolin.</i>
<i>Per A. Johnsson</i> i Kastanjegården.	<i>Thorvald Ekdahl.</i>	<i>Folke Kyling.</i>